

โครงการศึกษาพื้นที่เพื่อใช้แนวคิดทฤษฎีกับงานวิจัยภาคสนามครั้งที่ ๗
วิถีชีวิตที่กำลังเปลี่ยนแปลงของกลุ่มชาติพันธุ์ในหลวงน้ำทา ประเทศลาว

Changing Livelihood among Ethnic Groups in Luang Nam Tha Province, Laos.

๑. ชื่อโครงการ   โครงการศึกษาพื้นที่เพื่อใช้แนวคิดทฤษฎีกับงานวิจัยภาคสนามครั้งที่ ๗:
วิถีชีวิตที่กำลังเปลี่ยนแปลงของกลุ่มชาติพันธุ์ในหลวงน้ำทา ประเทศลาว
Changing Livelihood among Ethnic Groups in Luang Nam Tha Province, Laos.

๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบ   สาขาวิชาสังคมศาสตร์ ปริญญาเอก (หลักสูตรนานาชาติ)
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๓. หลักการและเหตุผล

สาขาวิชาสังคมศาสตร์ ปริญญาเอก (หลักสูตรนานาชาติ) คณะสังคมศาสตร์ มีความมุ่งหวังผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ด้านการใช้ทฤษฎี แนวคิด และการอธิบายประเด็นปัญหาทางสังคมศาสตร์ที่มีในปัจจุบันได้อย่างรอบด้าน ทางสาขาวิชา เห็นว่าการให้ความรู้แก่นักศึกษาด้านทฤษฎีแนวคิดเฉพาะในห้องเรียนไม่เพียงพอที่จะเตรียมนักศึกษาเพื่อทำงานวิจัยสนาม อีกทั้งคณาจารย์ไม่มีโอกาสให้คำแนะนำแก่นักศึกษาในการใช้แนวคิดทฤษฎีที่เรียนกับงานสนามจริง จึงเกิดโครงการสนับสนุนให้นักศึกษามีโอกาสได้ประยุกต์ใช้ความรู้ที่เรียนมาในการศึกษาภาคสนาม และฝึกการยกระดับการวิเคราะห์ในประเด็นปัญหา ด้วยเหตุนี้ ทางสาขาวิชาจึงได้จัดโครงการศึกษาพื้นที่เพื่อใช้แนวคิดทฤษฎีกับงานวิจัยภาคสนามอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักศึกษาได้รับประโยชน์จากการศึกษาพื้นที่ภาคสนาม และนำมาใช้ในงานวิจัยของตนเองอย่างเหมาะสม อีกทั้งผลการจัดโครงการที่ผ่านมา มีประโยชน์ต่อนักศึกษาปริญญาเอกเป็นอย่างมาก ในการฝึกใช้แนวคิด และทฤษฎีในการอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคม

ในครั้งนี้นี้จึงได้จัดโครงการศึกษาพื้นที่เพื่อใช้แนวคิดทฤษฎีกับงานวิจัยภาคสนามครั้งที่ ๗ วิถีชีวิตที่กำลังเปลี่ยนแปลงของกลุ่มชาติพันธุ์ในหลวงน้ำทา ประเทศลาว โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้นักศึกษาทำการศึกษาในประเด็นความเป็นชาติพันธุ์ (Ethnicities) การค้า (Trading) ชายแดน (Border) และการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรม ในเมืองสิง ประเทศลาว เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกหัดการประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีในภาคสนามภายใต้บริบทที่แตกต่างกัน สามารถแลกเปลี่ยนมุมมองเชิงทฤษฎี และเชิงระเบียบวิธีวิจัยในภาคสนาม นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้จากประสบการณ์จริงจากคณาจารย์ วิทยากรภาคสนาม ผู้มีประสบการณ์และผู้เชี่ยวชาญในประเด็นดังกล่าว และประสบการณ์ที่ได้รับในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการทำความเข้าใจทฤษฎี แนวคิด ในชั้นเรียนยิ่งขึ้น

๔. วัตถุประสงค์

- ๔.๑ เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และจากอาจารย์ผู้มีประสบการณ์ และเป็นผู้เชี่ยวชาญในประเด็นกลุ่มชาติพันธุ์ในเมืองสิง ประเทศลาว
- ๔.๒ เพื่อให้ให้นักศึกษาปริญญาเอกได้ฝึกวิธีวิทยาในการทำวิจัยและการปรับใช้แนวคิดทฤษฎีในภาคสนาม
- ๔.๓ เพื่อให้ให้นักศึกษาปริญญาเอกได้มีโอกาสวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ที่ได้จากภาคสนาม และการแลกเปลี่ยนมุมมองระหว่างกันอย่างสร้างสรรค์
- ๔.๔ เพื่อให้ให้นักศึกษาปริญญาเอกได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ในเรื่องการใช้แนวคิดทฤษฎี วิธีการวิจัยในขณะที่อยู่ภาคสนาม และสามารถนำไปเป็นประโยชน์กับงานวิทยานิพนธ์ของตนเอง

๕. วัน เวลา และสถานที่

วันที่ ๑๘-๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ณ เมืองสิง แขวงหลวงน้ำทา ประเทศลาว

๖. อาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการ

๖.๑ อาจารย์ ดร.ประสิทธิ์ ลิปรีชา อาจารย์ประจำสาขาวิชาชาติพันธุ์สัมพันธ์กับการพัฒนา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๖.๒ อาจารย์ ดร.มุกดาวรรณ ตักดีบุญ อาจารย์ภาควิชาสังคมศาสตร์กับการพัฒนา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๗. จำนวนผู้เข้าร่วม (รายชื่อดังแนบ)

๗.๑ นักศึกษาปริญญาเอก	จำนวน	๗	คน
๗.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการ	จำนวน	๒	คน
๗.๓ นักศึกษาชาวอาซ่า จาก RCSD	จำนวน	๑	คน
	รวม	๑๐	คน

๘. วิทยากร

- ๘.๑ คุณบุญเกิด ด้วงเงิน รองเจ้าเมือง เมืองสิง แขวงหลวงน้ำทา
- ๘.๒ คุณโหเก พิซอ คณะบ้าน บ้านหลักคำ เมืองสิง แขวงหลวงน้ำทา
- ๘.๓ คุณบุญมี ลีจงวาน เจ้าหน้าที่สหกรณ์ยางพาราบ้านหาดยาว เมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา
- ๘.๔ คุณบุญจัน คำเสา ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว เมืองป่อแก้ว-หลวงน้ำทา ประเทศลาว และประเทศจีน
- ๘.๕ คุณไกรสิทธิ์ สิทธิโชค ผู้อำนวยการสมาคมเพื่อการศึกษา และวัฒนธรรมอาซ่า จังหวัดเชียงราย

๙. งบประมาณ

๙.๑ รายรับ

งบประมาณเงินรายได้ฯ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ หมวดเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ งานจัดการศึกษา สาขาสังคมศาสตร์ อุดหนุนการจัดการสาขาวิชาสังคมศาสตร์ ปริญญาเอก (หลักสูตรนานาชาติ) ของคณะสังคมศาสตร์ จำนวนเงิน ๓๗,๐๐๐.- บาท (สามหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน)

๙.๒ รายจ่าย

๙.๒.๑ ค่าอาหารเช้า กลางวันและเย็น (๒๐๐ บาท x ๑๐ คน x ๔ วัน)	๘,๐๐๐.- บาท
๙.๒.๒ ค่าตอบแทนวิทยากรบรรยาย (๕๐๐.- บาท/ชั่วโมง)	๓,๐๐๐.- บาท
๙.๒.๓ ค่าที่พัก (อาจารย์ และนักศึกษา รวม ๑๐ คน)	๘,๒๐๐.- บาท
๙.๒.๔ ค่าเบี้ยเลี้ยง	๒,๕๐๐.- บาท
อาจารย์ ๒ คน (๒๕๐ บาท x ๔ วัน x ๒ คน)	๑,๙๒๐.- บาท
พนักงานขับรถมหาวิทยาลัย ๑ คน (๒๕๐ บาท x ๒ วัน x ๑ คน)	๕๘๐.- บาท
๙.๒.๕ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (ค่าใช้จ่ายเบิกตามใบเสร็จจริง)	๓,๐๐๐.- บาท
๙.๒.๖ ค่าจ้างเหมารถยนต์ในประเทศลาว จำนวน ๑ คัน (เหมาจ่าย ๓,๐๐๐ บาท x ๔ วัน X ๑ คัน)	๑๒,๐๐๐.- บาท
๙.๒.๗ ค่าวัสดุสำนักงาน	๕๐๐.- บาท

เป็นเงินทั้งสิ้น ๓๗,๐๐๐.- บาท

(สามหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน)

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑๐.๑ นักศึกษาปริญญาเอกได้ฝึกการใช้แนวคิดทฤษฎีจริงในภาคสนาม
- ๑๐.๒ นักศึกษาปริญญาเอกได้มีโอกาสวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ที่ได้จากภาคสนาม และแลกเปลี่ยนมุมมองระหว่างกันอย่างสร้างสรรค์
- ๑๐.๓ นักศึกษาปริญญาเอกได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ในเรื่องการใช้แนวคิดทฤษฎี วิธีการวิจัย ในขณะที่อยู่ภาคสนาม และสามารถนำไปเป็นประโยชน์กับวิทยานิพนธ์ของตนเอง
- ๑๐.๔ นักศึกษาได้รับความรู้จากวิทยากรที่ทำงานในพื้นที่

๑๑. กำหนดการ

วันอังคารที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๕

- ๐๖.๐๐-๑๑.๓๐ น. ออกเดินทางจากคณะสังคมศาสตร์ถึงอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
- ๑๑.๓๐-๑๒.๑๕ น. รับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๒.๑๕-๑๓.๒๐ น. ข้ามน้ำโขงสู่แดนลาว ณ เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว
- ๑๓.๒๐-๑๓.๖๐ น. เดินทางไปเมืองหลวงน้ำทา
- ๑๓.๖๐-๑๓.๓๐ น. เข้าที่พัก ณ เกสต์เฮาส์ ภูอิวิ เมืองหลวงน้ำทา
- ๑๓.๖๐-๒๐.๐๐ น. อาหารมื้อค่ำ ณ หลวงน้ำทา พร้อมแจ้งกำหนดการของโครงการฯ
- ๒๐.๐๐ น. พักผ่อนตามอัธยาศัย

วันพุธที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๕

- ๐๖.๓๐-๐๘.๐๐ น. รับประทานอาหารเช้า
- ๐๘.๐๐-๐๘.๔๕ น. เดินทางไปหมู่บ้านหาดยาว หมู่บ้านม้ง
- ๐๘.๔๕-๐๙.๔๕ น. ฟังบรรยายพร้อมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหัวข้อ “บางพารากับการพัฒนาของชุมชนม้ง บ้านหาดยาว” โดยคุณบุญมี ลีจวงวาน เจ้าหน้าที่สหกรณ์บางพาราบ้านหาดยาว เมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา
- ๐๙.๔๕- ๑๑.๑๕ น. ชมหมู่บ้านหาดยาว และเก็บข้อมูลตามที่ตนเองสนใจ
- ๑๑.๑๕- ๑๒.๑๕ น. เดินทางไปยังเมืองสิง
- ๑๒.๑๕-๑๒.๓๐ น. เข้าที่พัก ณ เกสต์เฮาส์ ภูอิวิ เมืองสิง
- ๑๒.๓๐-๑๓.๑๕ น. รับประทานอาหารเที่ยง ณ ร้านอาหารไทลื้อ เมืองสิง
- ๑๓.๑๕-๑๔.๑๕ น. ฟังบรรยายในหัวข้อ “การค้าที่กำลังเปลี่ยนแปลงในเมืองสิง” โดยคุณบุญเลิศ ศิวเงิน รองเจ้าเมือง เมืองสิง แขวงหลวงน้ำทา
- ๑๔.๑๕-๑๕.๒๐ น. เก็บข้อมูลการค้าของชาวจีนในเมืองสิง
- ๑๕.๒๐-๑๕.๓๐ น. พบกันที่ห้องอาหารเกสต์เฮาส์ ภูอิวิ
- ๑๕.๓๐-๑๖.๔๐ น. สนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับ “การลงทุนในเมืองสิงของพ่อค้าจีน” กับคุณบุญจัน คำเส้า ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว เมืองบ่อแก้ว-หลวงน้ำทา ประเทศลาว และประเทศจีน
- ๑๖.๔๐-๑๘.๐๐ น. พักผ่อน เก็บข้อมูลตามอัธยาศัย
- ๑๘.๐๐-๑๙.๐๐ น. รับประทานอาหารเย็นที่ร้าน ไทลื้อ เมืองสิง
- ๒๐.๐๐-๒๑.๐๐ น. แลกเปลี่ยนความคิดเห็น สรุปผลการศึกษาคณะสนาม และรับคำแนะนำจากอาจารย์

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕

- ๐๗.๐๐-๐๘.๐๐ น. รับประทานอาหารเช้า ณ ห้องอาหาร เกสต์เฮาส์ ภูเก็ต
- ๐๘.๐๐-๐๙.๐๐ น. เดินทางไปหมู่บ้านหลักคำใหม่ (หมู่บ้านอาซา) นั่งรถ และเดินเท้า
- ๐๙.๐๐-๑๐.๐๐ น. บรรยายเรื่อง “การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในวิถีชีวิตชาวอาซา” โดยคุณโทเก พิซอ คณะบ้าน บ้านหลักคำ เมืองสิง แขวงหลวงน้ำทา
- ๑๐.๐๐-๑๒.๐๐ น. ชมหมู่บ้านอาซา และเก็บข้อมูลการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตอาซา
- ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น. รับประทานอาหารกลางวัน ณ หมู่บ้านอาซา
- ๑๓.๐๐-๑๔.๐๐ น. เดินทางไปชายแดนลาว-จีน “ปางไฮ”
- ๑๔.๐๐-๑๕.๓๐ น. เก็บข้อมูลการค้าชายแดน และการอพยพข้ามแดนของคนสองประเทศ
- ๑๕.๓๐-๑๘.๐๐ น. เดินทางกลับเกสต์เฮาส์ ภูเก็ต เมืองสิง
- ๑๘.๐๐-๑๙.๓๐ น. รับประทานอาหารเย็น ณ ร้านปันนา (ไถลื้อจากจีนสิบสองปันนา)
- ๑๙.๓๐-๒๑.๐๐ น. เสนอข้อมูล แลกเปลี่ยนความคิดเห็น สรุปผลการศึกษาในภาคสนาม และรับคำแนะนำจากอาจารย์
- ๒๑.๐๐น. พักผ่อนตามอัธยาศัย

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

- ๐๖.๐๐-๐๗.๐๐ น. รับประทานอาหารเช้า
- ๐๗.๐๐-๑๒.๐๐ น. เดินทางสู่เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว
- ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น. รับประทานอาหารกลางวันที่ห้วยทราย (หรือเชียงของ)
- ๑๓.๐๐-๑๔.๐๐ น. ข้ามน้ำโขงสู่แดนไทย ณ อำเภอเชียงของ จ.เชียงราย
- ๑๔.๐๐-๑๕.๓๐น. เดินทางไปยังอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
- ๑๕.๓๐-๑๖.๓๐ น. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคุณไกรสิทธิ์ สิทธิโชค ผู้อำนวยการสมาคมเพื่อการศึกษา และวัฒนธรรมอาซา จังหวัดเชียงราย
- ๑๖.๓๐-๑๗.๓๐ น. ร่วมรับประทานอาหารมื้อค่ำร่วมกับสมาคม
- ๑๗.๓๐-๒๐.๓๐ น. เดินทางถึงมหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยสวัสดิภาพ

๑๒. รายชื่อผู้เข้าร่วม

อาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑. อาจารย์ ดร.ประสิทธิ์ สีปรีชา อาจารย์ประจำสาขาวิชาชาติพันธุ์สัมพันธ์กับการพัฒนา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๒. อาจารย์ ดร.มุกตาวรรณ คักดีบุญ อาจารย์ภาควิชาสังคมศาสตร์กับการพัฒนา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นักศึกษาปริญญาเอก

๑. Mr. Winai Boonlue	รหัสนักศึกษา	๕๒๐๔๕๑๙๐๐
๒. Ms. Arratee Ayuttacom	รหัสนักศึกษา	๕๓๐๔๕๑๙๐๐
๓. Ms. Pacharapan Kulpawaropas	รหัสนักศึกษา	๕๕๐๔๕๑๙๐๑
๔. Mr. Wichean Unprasert	รหัสนักศึกษา	๕๕๐๔๕๑๙๐๒
๕. Ms Anita Agostini	รหัสนักศึกษา	๕๕๐๔๕๑๙๐๑
๖. Mr. Yuthapong Seubsakwong	รหัสนักศึกษา	๕๕๐๔๕๑๙๐๔
๗. Mr. Lee Kian Cheng	รหัสนักศึกษา	๕๕๐๔๕๑๙๐๒

นักศึกษารับเชิญ จากโครงการ RCSD

๑. Ms. Haiying Li

ภาพกิจกรรม

